

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 15 Великий практикум

Освітня програма 091 Біологія та лабораторна діагностика

Спеціальність 091 Біологія

Галузь знань 09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від "13" березня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

Зміст

1. Загальна інформація.....	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу	7
4. Система оцінювання курсу	14
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	15
6. Ресурсне забезпечення.....	15
7. Контактна інформація.....	17
8. Політика навчальної дисципліни.....	18

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Великий практикум
Освітня програма	091 Біологія та лабораторна діагностика
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	IV / VII
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лабораторні заняття – 90 год. Самостійна робота – 180 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Навчальна дисципліна «Великий практикум» спрямована на комплексний розвиток практичних навичок використання класичних методів дослідження живих об'єктів і поглиблення знань про їх будову, особливості перебігу життєдіяльності та різноманітність. У рамках курсу передбачена побудова міждисциплінарних зв'язків, що сприятиме формуванню у студентів більш глибокого розуміння біологічних процесів та розвитку навичок використання різних методів дослідження.

Метою навчальної дисципліни є комплексний різнобічний розвиток практичних навичок дослідження живих об'єктів за допомогою різноманітних біологічних методик, а також поглиблення теоретичних знань про будову та життєдіяльність біологічних систем різних рівнів організації.

Основними завданнями дисципліни «Великий практикум» є:

- вивчення особливостей будови біологічних систем різного рівня організації за допомогою класичних методів досліджень;
- розвиток практичних навичок використання біологічних методів дослідження;
- розвиток навичок планування і проведення біологічних досліджень;
- розвиток міждисциплінарних зв'язків у галузі біології;
- поглиблення знань про будову, життєдіяльність та різноманітність біологічних систем;
- поглиблення знань про зв'язок між будовою і функціями біологічних об'єктів;
- розвиток вміння аналізувати взаємозв'язки між складовими екосистем.

Цілі курсу з дисципліни «Великий практикум» передбачають набуття здобувачами критично необхідних знань для розвитку професійних компетенцій та формування ціннісних засад пізнання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні риси організації біологічних систем різних рівнів;
- загальні риси перебігу внутрішньоклітинних процесів;
- особливості клітинної та тканинної будови живих організмів різних систематичних груп;
- особливості цитологічної та гістологічної будови живих організмів різних систематичних груп;
- зв'язки між будовою, особливостями життєдіяльності та середовищем існування різноманітних живих об'єктів;
- особливості біоти різноманітних водних і наземних (зокрема, мікроценозів) ценозів;
- вплив абіотичних та біологічних факторів на живі організми.

вміти:

- використовувати на практиці методи біологічних досліджень;
- досліджувати особливості організації живих організмів з використанням різних методів дослідження (в т.ч. біохімічних, цитологічних, гістологічних, морфологічних);
- аналізувати зв'язок між будовою та особливостями життєдіяльності живих організмів;
- використовувати на практиці базові методи ліхенологічних та фітоіндикаційних досліджень з метою вивчення стану урбанізованих екосистем;
- досліджувати особливості біоти різноманітних водних і наземних (зокрема, мікроценозів) ценозів за допомогою стандартних методів;
- простежувати взаємні впливи між складовими екосистем.

Компетентності

ІК01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК03.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК04.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК05.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **ЗК08.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК09. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

СК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.

СК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.

СК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.

СК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.

СК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.

СК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онтогенезу живих організмів.

СК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмі.

СК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.

СК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

СК15. Здатність до чіткого виокремлення причинно-наслідкових зв'язків між структурною організацією, принципами функціонування фізіологічних систем та середовищем існування.

Програмні результати навчання

ПР01. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.

ПР02. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.

ПР03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології. **ПР04.** Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

ПР05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення **ПР06.** Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності.

ПР07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПР08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПР09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПР10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокариотів і еукариотів й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.

ПР11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.

ПР12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПР13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.

ПР14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.

ПР15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

ПР17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.

ПР19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення 10 структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.

ПР21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.

ПР22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.

ПР28. Уявлення про будову і функції фізіологічних систем живих організмів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Рівні організації живого	Знати основні рівні організації життя на Землі та їхні особливості.	Мікроскопування. Дослідження морфології живих об'єктів.
2.	Властивості деяких органічних речовин	Знати класифікацію органічних речовин. Вміти визначати органічні речовини та їх властивості шляхом проведення дослідів.	Виконання та оформлення лабораторної роботи.
3.	Властивості ферментів	Знати визначення поняття «ферменти», основні групи ферментів та їх роль у живих організмах. Вміти визначати деякі властивості ферментів дослідним шляхом.	Виконання та оформлення лабораторної роботи.
4.	Розв'язування задач з молекулярної біології	Вміти розв'язувати різні типи задач з молекулярної біології.	Виконання та оформлення лабораторної роботи.
5.	Будова клітин прокариотів та еукариотів	Знати особливості будови клітин прокариотів та еукариотів. Аналізувати зв'язок будови та функцій елементів клітин. Охарактеризувати	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

		основні риси будови, подібності та відмінності.	
6.	Будова клітини рослин, тварин і грибів	Знати основні структурні елементи клітини рослин, тварин і грибів. Аналізувати зв'язок будови та функцій органел. Охарактеризувати основні риси будови клітин рослин, тварин і грибів, їхні подібності й відмінності.	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
7.	Клітинний цикл	Знати фази клітинного циклу та особливості їхнього перебігу. Вміти визначати фази клітинного циклу за допомогою світлової мікроскопії.	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
8.	Розв'язування задач з транскрипції, реплікації і трансляції	Знати будову і функції нуклеїнових кислот. Дати визначення та охарактеризувати процеси транскрипції, реплікації і трансляції. Вміти розв'язувати різні типи задач.	Виконання та оформлення лабораторної роботи.
9.	Рух цитоплазми. Дослідження явищ плазмолізу та деплазмолізу.	Охарактеризувати явище руху цитоплазми, як одного із показників життєздатності клітини. Знати роль циклозу для перебігу обмінних процесів у клітині. Ознайомитись із рухом цитоплазми на прикладі рослинних клітин.	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
10.	Явище мінливості у рослин	Знати основні типи мінливості у рослин. Значення мінливості у еволюційних процесах. Знати статистичні закономірності модифікаційної мінливості, навчитися оцінювати характер мінливості досліджуваної ознаки. Вміти будувати варіаційний ряд і варіаційну криву.	Розбір кейсів. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
11.	Будова та функції тканин	Знати основні типи тканин рослин. Аналізувати зв'язок	Мікроскопування. Виконання та

	рослинного організму	будови та функцій тканин рослинного організму. Розрізняти основні типи тканин за допомогою світлової мікроскопії.	оформлення лабораторної роботи.
12.	Будова рослинної клітини. Пластиди.	На основі вивчення особливостей будови клітин водоростей, мохів та рослин. Знати будову і функції пластид. Вміти виготовляти тимчасові мікропрепарати різних рослинних організмів.	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
13.	Будова рослинної клітини. Запасні поживні речовини.	Знати різновиди непостійних елементів рослинних клітин. Вміти розрізняти основні типи запасних включень. Вміти виготовляти тимчасові мікропрепарати різних рослинних організмів.	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
14.	Будова листка	Знати загальні риси морфологічної будови листка. Анатомічна будова листка. Зв'язок будови і функцій тканин листків рослин різних екологічних груп. Розрізняти основні елементи морфологічної та анатомічної будови листків.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
15.	Будова кореня	Знати типи коренів та кореневих систем. Особливості морфологічної та анатомічної будови кореня. Зв'язок будови та функцій підземних органів рослин. Розпізнавати елементи морфологічної та анатомічної будови коренів.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
16.	Будова стебла	Знати особливості анатомічної будови стебла представників різних систематичних груп рослин, зв'язок будови і функції стебла. Розпізнавати основні структури анатомічної та морфологічної будови стебел різних рослин.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

17.	Метаморфози рослин	Знати основні типи метаморфоз вегетативних органів рослин. Аналізувати зв'язок будови і функцій різних морфологічних частин рослин. Роль метаморфозів рослин у адаптації до екологічних умов.	Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
18.	Будова квітки та суцвіття	Знати основні функції квітки. Вивчити елементи морфологічної та анатомічної будови квітки. Зв'язок між будовою та функціями квітки. Особливості будови квіток рослин різних систематичних груп.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
19.	Будова та різноманітність плодів	Знати класифікацію плодів та особливості їх будови. Зв'язок між будовою та функціями плодів. Знати особливості будови плодів рослин різних систематичних груп.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
20.	Будова насінини	Знати загальні риси будови насінини рослин різних систематичних груп. Зв'язок між будовою та функціями насіння. Особливості мікроскопічної будови насіння рослин різних систематичних груп.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
21.	Особливості життєвого циклу рослин	Знати зміст поняття «життєвий цикл». Основні стадії життєвого циклу рослин. Умови, що необхідні для нормального перебігу онтогенезу рослин. Особливості будови рослин на різних стадіях онтогенезу.	Мікроскопування. спостереження за рослинами на різних стадіях онтогенезу. Вивчення гербарних і живих зразків рослин. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

22.	Будова вегетативного тіла грибів	Знати основні типи вегетативного тіла грибів та особливості їх будови. Загальні риси мікроскопічної будови вегетативного тіла грибів різних систематичних груп. Місце грибів у системі органічного світу.	Мікроскопування. Вивчення гербарних і живих зразків грибів. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
23.	Особливості життєвого циклу аскоміцетів та базидіоміцетів	Знати стадії життєвого циклу аскоміцетів та базидіоміцетів. Статеве і нестатеве спороношення грибів. Типи та будова плодових тіл аскоміцетів та базидіоміцетів, вміти розрізняти їхні анатомічні та морфологічні елементи.	Мікроскопування. спостереження за грибами на різних стадіях онтогенезу. Вивчення гербарних і живих зразків грибів. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
24.	Будова та функції тканин тваринного організму	Знати основні типи тканин тваринного організму. Аналізувати зв'язок їх будови та функцій. Розрізняти основні типи тваринних тканин за допомогою світлової мікроскопії.	Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
25.	Будова амебозой (Amoebozoa)	Знати загальні риси організації та особливості мікроскопічної будови амеб. Середовище життя амеб. Положення амебозой у системі органічного світу.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
26.	Будова евгленових (Euglenozoa)	Знати загальні риси організації та особливості мікроскопічної будови евгленових. Середовище життя. Положення евгленових у системі органічного світу.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
27.	Будова вйчастих (Ciliophora)	Знати загальні риси організації та особливості мікроскопічної будови інфузорій. Середовище життя. Положення вйчастих у системі органічного світу.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

			лабораторної роботи.
28.	Будова нижчих ракоподібних (Arthropoda)	Знати загальні риси організації та особливості мікроскопічної будови нижчих ракоподібних. Середовище життя. Положення ракоподібних у системі органічного світу.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
29.	Будова двостулкових молюсків (Bivalvia)	Знати загальні риси організації та особливості анатомії і морфології молюсків. Середовище життя молюсків. Опанувати методику препарування. Положення молюсків у системі органічного світу.	Препарування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
30.	Дослідження зоопланктону лентичних водойм (2 год.)	Знати особливості екологічних умов лентичних водойм. Методи дослідження зоопланктону стоячих водойм. Навички роботи із пробами води, методика відбору та камеральної обробки. Ідентифікація гідробіонтів.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
31.	Дослідження фітопланктону лентичних водойм	Знати особливості екологічних умов лентичних водойм. Методи дослідження фітопланктону стоячих водойм. Навички роботи із пробами води, методика відбору та камеральної обробки. Ідентифікація водоростей.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
32.	Дослідження зоопланктону лотичних водойм	Знати особливості екологічних умов лотичних водойм. Методи дослідження фітопланктону проточних водойм. Навички роботи із пробами води, методика відбору та камеральної обробки. Ідентифікація гідробіонтів.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

33.	Дослідження фітопланктону лотичних водойм	Особливості екологічних умов лотичних водойм. Методи дослідження фітопланктону проточних водойм. Навички роботи із пробами води, методика відбору та камеральної обробки. Ідентифікація водоростей.	Мікроскопування. Дослідження проб води. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
34.	Дослідження біорізноманіття епілітних мікроценозів	Знати особливості екологічних умов біотопів екстремальних умов на прикладі кам'янистих відслонень. Основні систематичні групи біонтів епілітних мікроценозів та їхні типові представники. Ідентифікація типових епілітних рослин (водорості, мохоподібні, судинні рослини), грибів (ліхенізованих і неліхенізованих).	Дослідження епілітних мікроценозів. Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
35.	Дослідження епіфітних мікроценозів	Знати особливості екологічних умов епіфітних мікроценозів. Основні систематичні групи біонтів епіфітних мікроценозів та їхні типові представники. Вміти проводити ідентифікацію типових епіфітних рослин (водорості, мохоподібні, судинні рослини), грибів (ліхенізованих і неліхенізованих).	Дослідження епіфітних мікроценозів. Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
36.	Ліхеноіндикація урбанізованих екосистем	Знати особливості екологічних умов урбанізованих екосистем. Основні шляхи забруднення. Вплив полютантів на видовий склад ліхенобіоти. Методика проведення ліхеноіндикаційних досліджень. Видовий склад лишайників різних груп чутливості до атмосферного забруднення. Вміти проводити ідентифікацію типових	Метод ліхеноіндикації. Мікроскопування. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

		представників листуватих і кущистих лишайників міст.	
37.	Фітоіндикація трансформованих екосистем	Знати основні екологічні групи рослин. Особливості екологічних умов урбанізованих екосистем. Методика проведення фітоіндикації. Вміти проводити ідентифікацію камеральну обробку польових матеріалів дослідження флори і рослинності з подальшим використанням даних у цілях фітоіндикації.	Метод фітоіндикації. Робота з екологічними шкалами. Виконання та оформлення лабораторної роботи.
38.	Дослідження трофічних зв'язків у екосистемах	Вміти аналізувати взаємозв'язки між живими організмами у екосистемах. Розкрити взаємозв'язок між біотичної та абіотичною складовою екосистем. Проводити аналіз трофічних відносин між живими організмами в межах екосистем різних типів.	Розбір кейсів. Виконання та оформлення лабораторної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	+
Лабораторні заняття	45
Самостійна робота	3
Індивідуальне завдання	2
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

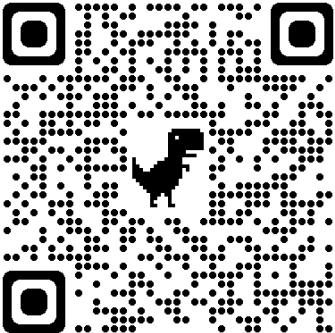

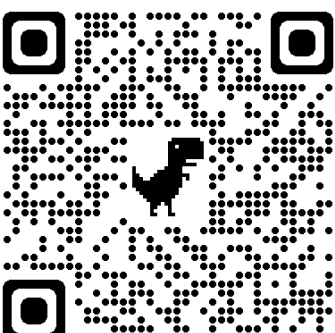
Вили навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		–
Лабораторні заняття			3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	45
Самостійна робота												3						3
Індивідуальні завдання			1							1								2
Залік																	50	50
Всього за тиждень			4	3	3	3	3	3	3	4	3	6	3	3	3	3	53	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), проби води з проточних та стоячих водойм, фіксований і живий матеріал водоростей, грибів, рослин гербарні зразки, мікроскопи, набори мікропрепаратів, препарувальні набори, використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
-----------------------------------	---

Рекомендована література

	<p>Guiry, M. D. & Guiry, G. M. 2019. AlgaeBase Worldwide Electronic Publication. National University, Ireland, Galway – https://www.algaebase.org/</p>
	<p>Index Fungorum – https://www.indexfungorum.org/names/names.asp</p>
	<p>Леонтьєв Д. В., Акулов О. Ю. Загальна мікологія: Підручник для вищих навчальних закладів. Х.: Вид. група «Основа», 2007. 228 с.</p>
	<p>Новіков А., Барабаш-Красни Б. Сучасна систематика рослин. Загальні питання: навчальний посібник. – Львів: Ліга-Прес, 2015.</p>

	<p>Костіков І.Ю., Джаган В.В., Демченко Е.М. та інш. Ботаніка. Водорості та гриби: Навчальний посібник, 2-ге видання, переробл. К.: Арістей, 2006. 476 с.</p>
	<p>Кондратюк С.Я., Мартиненко В.Г. Ліхеноіндикація. Посібник. Київ-Кіровоград: ТОВ «КОД», 2006. 260 с.</p>
	<p>Кваша В.І. Подобівський С.С. Зоологія безхребетних. Лабораторний практикум. Посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів II – IV рівнів акредитації. Вид. 2-ге, переробл. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2012. 144 с.</p>
	<p>Войцехівська О.В., Капустян А.В., Косик О.І. та ін. Фізіологія рослин: практикум; заг. ред. Т.В. Паршикової, Луцьк: Терен, 2010. 420 с.</p>

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Надія Капець, к.б.н., виклд.
Контактна інформація викладача	nadiia.kapets@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій канві політика дисципліни «Великий практикум» спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених</p>

	документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	-

Викладач
Капець Н.В., к.б.н., викл.

